

	<p style="text-align: center;">СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ „МІЖНАРОДНЕ СУДОЧИНСТВО”</p> <p>Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) Спеціальність: 081 „Право” Рік навчання: <u>4-й</u>, семестри <u>7-й, 8-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>5 кредитів</u> Назва кафедри: <u>Менеджменту та права</u> Мова викладання: <u>українська</u></p>
Лектор курсу	д. ю. н., доц. Дем’янчук Юрій Вікторович
Контактна інформація лектора (e-mail)	Demyanchuk@vsau.vin.ua

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Міжнародне судочинство» є вибірковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 150 год.: лекції – 22 год.; практичні заняття – 24 год., самостійна робота – 104 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, семінарські заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Міжнародне судочинство» належить до вибіркової навчальної дисципліни, освітній компонент циклу професійної та практичної підготовки.

Пререквізити (базові знання необхідні для успішного опанування компетентностями). Базові знання з дисциплін «Основи права», «Конституційне право України», «Цивільне право», «Цивільний процес», «Кримінальне право», «Кримінальний процес», «Екологічне право», «Трудове право».

Постреквізити. Базис для опанування студентами навичок у сфері «Міжнародне судочинство», «Адміністративне судочинство», «Міжнародне право».

ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Призначення навчальної дисципліни «Міжнародне судочинство»

Призначенням навчальної дисципліни «Міжнародне судочинство» є розвиток у студентської молоді мислення, а також закріплення необхідних юридичних знань з метою вирішення конкретних питань їхньої майбутньої практичної діяльності у сфері захисту прав та законних інтересів суб'єктів міжнародних правовідносин, забезпечення правопорядку в міжнародній сфері України.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Міжнародне судочинство» є поглиблення студентами засвоєних при опануванні нормативних курсів «Міжнародне судочинство», «Адміністративне судочинство» та інших дисциплін теоретичних і практичних знань щодо різнобічних аспектів юридичної відповідальності за правопорушення як одного із інститутів екологічного права та законодавства, як засобу дотримання правових норм і вимог у галузі раціонального, екосистемного та екобалансовного використання природних ресурсів, охорони навколишнього природного середовища й забезпечення безпеки як обов'язкового елементу механізму правового регулювання суспільних відносин, а також як способу попередження завдання моральної шкоди, гарантування охорони і захисту екологічних прав та інтересів суб'єктів правових відносин. Навчальна дисципліна сприятиме формуванню у студентів вмінь і навичок самостійного вирішення практичних проблем, які виникають у процесі реалізації положень чинного законодавства про попередження, виявлення та кваліфікацію правопорушень, притягнення винних до юридичної відповідальності з метою забезпечення міжнародного правопорядку.

Завдання вивчення дисципліни

Завданнями вивчення навчальної дисципліни «Міжнародне судочинство» є:

1) формування у студентів належного рівня знань стосовно настання юридичної відповідальності за законодавством України та ЄС, що відбувається у двох формах – позитивній (перспективній) і негативній (ретроспективній);

2) опанування студентами необхідних теоретичних положень щодо видів юридичної відповідальності в праві, особливостей правового регулювання, кримінальної, цивільно-правової (майнової) і дисциплінарної відповідальності за порушення міжнародного законодавства, а також особливостей розгляду й вирішення правових спорів, а також врегулювання земельних й правових спорів шляхом медіації;

3) засвоєння сутності правових категорій, як-от: «деліктна відповідальність», «правопорушення», «позитивна відповідальність в міжнародному праві», «правовий спір», «негативна (ретроспективна) юридична відповідальність за правопорушення», «моральна шкода» та ін.;

4) формування розуміння конкретного змісту норм міжнародного права;

5) поглиблення засвоєних знань щодо підстав виникнення, зміни і припинення правовідносин юридичної відповідальності, її об'єктивних і суб'єктивних ознак, змісту, особливостей притягнення винних в міжнародних правопорушеннях осіб до різних видів юридичної відповідальності й обчислення моральної шкоди;

б) удосконалення за допомогою засобів юридичної відповідальності за правопорушення механізму забезпечення безпеки, раціонального використання, охорони й відтворення природних ресурсів і комплексів, охорони навколишнього природного середовища, забезпечення реалізації громадянами України своїх суб'єктивних прав, захисту інтересів юридичних осіб, територіальних громад і держави, забезпечення законності й правопорядку.

За результатами вивчення навчальної дисципліни «Міжнародне судочинство» здобувач вищої освіти повинен володіти інтегральними, загальними та фаховими компетентностями, зокрема:

Інтегральні компетентності (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі юридичної діяльності чи у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і

характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 6. Навички використання інформаційних комунікаційних технологій.

ЗК 9. Здатність працювати в команді.

ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК 15. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 2. Знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів.

СК 8. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

СК 11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК 12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.

СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

СК 14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

СК 16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Програмні результати навчання (Р):

- Р 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.
- Р 2. Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання.
- Р 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.
- Р 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.
- Р 5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.
- Р 6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.
- Р 7. Складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали
- Р 8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин за визначеними джерелами.
- Р 9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.
- Р 15. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.
- Р 18. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.
- Р 21. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.
- Р 23. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

План вивчення навчальної дисципліни

Назви атестацій і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Атестація 1. Загальна характеристика Міжнародно-правових засад співробітництва (ч. 1)												
Тема 1. Міжнародно-правові засади співробітництва України з суб'єктами міжнародного права, включаючи питання визнання. Роль і значення (Європейської) Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р. та практики Європейського суду з прав людини для правової системи України	16	2	2			12						
Тема 2. Міжнародно-правові стандарти і конституційне законодавство України про правовий статус індивіда	18	2	2			14						
Разом за атестацію 1	34	4	4			26						
Атестація 2. Загальна характеристика Міжнародно-правових засад співробітництва (ч. 2)												
Тема 3. Порядок укладення, виконання та припинення дії Міжнародних договорів України	16	2	2			12						
Тема 4. Міжнародно-правові питання участі України в міжнародних організаціях	18	2	2			14						
Разом за атестацію 2	34	4	4			26						
Атестація 3. Дія міжнародного права (ч. 1)												
Тема 5. Дія міжнародного права в національній правовій системі України.	16	2	2			12						

Міжнародно-правові інструменти впливу правової системи Європейського Союзу на правопорядок України, зокрема питання наднаціональності												
Тема 6. Поняття та джерела міжнародного публічного права	18	2	2			14						
Разом за атестацію 3	34	4	4			26						
Атестація 4. Дія міжнародного права (ч. 2)												
Тема 7. Міжнародно-правові підстави та засоби зміни державної території	22	5	5			12						
Тема 8. Міжнародно-правові засоби вирішення спорів. Практика розгляду спорів за участі України у міжнародних судових установах	26	5	7			14						
Разом за атестацію 4	48	10	12			26						
Усього годин	150	22	24			104						

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота студента організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (гугл-презентації).

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виносяться на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним

матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Види самостійної роботи

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до лекційних та практичних занять	30	щотижнево	Усне та письмове опитування, тестовий контроль, обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних задач
2	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	30	щотижнево	Усне та письмове опитування, обговорення проблемних питань
3	Індивідуальні творчі завдання	22	1 раз	Захист індивідуального завдання, обговорення, виступ з презентацією
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	22	2 рази	Усне та письмове опитування, тестування у системі СОКРАТ, Moodle
Разом		104		

Список основної та додаткової літератури

Основна:

1. Закон України «Про міжнародні договори України» від 29.06.2004 р. URL:

- <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text>
2. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок від 18.12.1979. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_207#Text
 3. Конвенція про захист цивільного населення під час війни від 1949 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_154/conv#Text
 4. Конвенція про права дитини № 995_021 від 20.11.1989 р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021/conv#top
 5. Конвенція про права осіб з інвалідністю від 13.12.2006 р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_g71#Text
 6. Конвенція про припинення злочину апартеїду та покарання за нього від 30 листопада 1973 року URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_149#Text
 7. Конституція (Основний Закон) України : Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
 8. Бабой А., Опольська Н. Свобода вираження поглядів в мережі інтернет в умовах розвитку інформаційного суспільства. *Economic and Law Paradigm of Modern Society*. Issue 2, 2020. С. 60-73.
 9. Ковальова М.В. Деякі питання тлумачення міжнародних договорів. *Часопис Київського університету права*. 2022. № 1. С. 267-271.
 10. Петрина В.Н. Поняття міжнародного комерційного арбітражу: порівняльний аспект. *Часопис Київського університету права*. 2022. №1. С. 271-274.
 11. Кофман Б.Я. Роль міжнародно правових стандартів прав людини у формуванні правового статусу людини і громадянина. *Часопис Київського університету права*. 2020. №1. С. 109-114.
 12. Опольська Н., Бабой А., Бабой В. Міжнародний захист прав людини: навчальний посібник. Вінниця : Твори. 2021. 440 с.
 13. Міжнародне публічне право : підручник : у 2 т. [В. В. Мицик, М. В. Буроменський, О. В. Буткевич та ін.]; за ред. В. В. Мицика. 2-ге вид., змін. Харків : Право, 2020. Т. 1: Основи теорії. 416 с.
 14. Опольська Н. М. Механізм забезпечення прав та свобод людини у динамічному вимірі. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. № 4. С. 191-195. 60. Опольська Н. М. Гарантії права на свободу творчості в Україні. *ReOS. Recht der Osteuropäischen Staaten*. 2019. № 04. S. 113-117.
 15. Опольська Н. М. Міжнародно-правові гарантії права на свободу творчості *Economic and law paradigm of modern society*. 2020. Issue 1. P. 114- 120.
 16. Опольська Н. М. Права дитини в Україні: монографія, 2-ге видання, перероблене та доповнене. Вінниця: ВНАУ, 2019. 289 с.
 17. Опольська Н. М. Обмеження права на свободу творчості в прецедентній практиці Європейського Суду з прав людини *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2019. Вип. 1 (41). С. 187-200.
 18. Опольська Н.М. Право на свободу творчості: теоретико-правові засади. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за спеціальністю 12.00.01 – теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень. Харківський національний університет внутрішніх справ. Харків. 2020.

19. Gathii James Thuo. Africa. The Oxford Handbook of the History of International Law; ed. Bardo Fassbender, Anne Peters. 2012. DOI: 10.1093/law/9780199599752.003.0018
20. Gerrit W. Gong. The Standard of «Civilization» in International Society. Oxford University Press, 1984. 267 p.

Додаткова:

1. Басенко Р.О., Шаравара Р.І., Аванесян Г.М. Теоретико-правові засади гармонізації законодавства України та Європейського союзу. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. №3. С. 241-244.
2. Гуцова О.С., Яковюк І.В. Екологічна дипломатія Європейського Союзу. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. №5. С. 634-637.
3. Діяльність міжнародних органів щодо забезпечення міжнародно правової відповідальності в публічному праві : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Дніпро, 25 жовтня 2019. Дніпро. 2019. 105 с.
4. Коверзнев М.С. Відповідальність у міжнародному праві. Альманах міжнародного права. 2017. № 13. С. 49–56.
5. Кухарчук О.В., Ткаченко Р.О., Сенаторова О.А. Відповідальність держав у міжнародному праві. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. №5. С. 646-648.
6. Мохд Н. Міжнародне публічне право: фрагментація та регіоналізація. Інтернаука. Серія: Юридичні науки. 2021. № 6. С. 83–88. URL: <https://www.inter-nauka.com/uploads/public/16266952799562.pdf>
7. Тараненко М.М., Царик О.В., Дмитрієнко К.О. Договори та їх вплив на міжнародні відносини. Сучасні проблеми міжнародного права. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. №3. С. 260-264
8. Шукюров Т.Ю. Консультативна юрисдикція Європейського суду з прав людини відповідно до протоколу 16 до Європейської конвенції з прав людини: перспективи її подальшого розвитку. Часопис Київського університету права. 2021. №4. С. 194-199.
9. Чулінда Л.І., Красницька А.В. Сучасні проблема офіційного тексту міжнародних договорів. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. №1. С. 331-334.

Інформаційні ресурси

- <http://portal.rada.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
- <http://kmu.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.
- <http://ccu.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Конституційного Суду України.
- <http://president.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Президента України.
- <http://www.nau.ua> Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».
- <http://www.osvita.org.ua/> - Освітній портал
- <http://student.pp.ua/load> - Студентський портал України.

Контроль і оцінка результатів навчання

Розподіл балів між формами організації навчального процесу і видами контрольних заходів: поточний контроль – загальна відповідність заявленим компетентностям за результатами лекційних, практичних занять та самостійної роботи – 50 балів (усний контроль: опитування, бесіди, доповіді, повідомлення на задану тему та ін., індивідуальні завдання, розв’язування ситуаційних вправ та ін.); рубіжний контроль (колоквіум у формі тестування) – 10 балів; за показниками наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності – 10 балів, підсумковий контроль, (залік у тестовій формі) – 30 балів. Разом: 100 балів.

Якщо здобувач протягом семестру за підсумками поточного та рубіжного контролів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він до іспиту не допускається. Крім того, обов’язковим при мінімальній кількості балів за підсумками поточного та рубіжного контролів є виконання студентом додаткового завдання з метою добору балів для допущення до підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	5
2	Участь у роботі на практичних заняттях	15
3	Виконання самостійної роботи	10
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
4	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	5
5	Участь у роботі на практичних заняттях	15
6	Виконання самостійної роботи	10
	Всього за атестацію 2	30
	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання презентації за заданою проблемною тематикою, виконання макетів, виступ на наукових конференціях)	10
	Підсумкове тестування (залік)	30
	Разом	100

Шкала оцінки знань здобувача

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	задовільно
60-65	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Участь у дискусіях на лекційних та практичних заняттях, виконання контрольних робіт, індивідуальні та групові творчі завдання, тестування	Критерії оцінювання
90-100%	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
73-89%	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
55-72%	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.

35-54%	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
15-34%	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0-15%	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.